

УДК 657.2:334.72](477)

РЕГІСТРИ СПРОЩЕНОЇ ФОРМИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

СВІТЛАНА ТРАВІНСЬКА,
аспірантка кафедри обліку
та аудиту Київського
національного університету
імені Тараса Шевченка

У статті подано порівняльну характеристику існуючих форм бухгалтерського обліку, досліджено ведення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань за спрощеної форми та розроблено форму реєстру аналітичного обліку для малих підприємств.

Ключові слова: поточні зобов'язання, форма бухгалтерського обліку, реєстри обліку поточних зобов'язань, малі підприємства.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Підтримка становлення та розвитку малого бізнесу в Україні є головним пріоритетом державної політики з початком здійснення економічних реформ. Вагома роль малих підприємств полягає у забезпеченні конкурентного середовища на ринку товарів і послуг, підвищенні зайнятості та доходів населення, збільшенні гнучкості й стійкості економічної системи в цілому.

Порядок ведення бухгалтерського обліку на малих підприємствах в Україні регулюється Законами України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], «Про державну підтримку малого підприємництва» [2], Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 [3], Методичними рекомендаціями по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами [4; 5] та іншими нормативно-правовими документами.

Проте недостатньо уваги приділено питанням документування господарських операцій з обліку поточних зобов'язань, використання методу подвійного запису, заповнення реєстрів спрощеної форми бухгалтерського обліку. Тому необхідно розглянути існуючі форми ведення обліку, їх переваги та недоліки, заповнення реєстрів з відображення обліку поточних зобов'язань для упорядкування і спрощення цього процесу на практиці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження та аналіз форм ведення бухгалтерського обліку проводили такі відомі вчені: М. Білуха, Ф. Бутинець, Н. Грабова, А. Завгородний, М. Кужель-

ний, В. Лінник, О. Олійник, Г. Партин, В. Швець, М. Шигун, С. Шулепова та ін. [6–11]. Більш докладно ведення бухгалтерського обліку на малих підприємствах досліджували в своїх працях С. Дроб'язко, Л. Ловінська, В. Сопко, Л. Сук, П. Сук та ін. Однак, на нашу думку, заслуговує уваги питання ведення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань за спрощеної форми, оскільки потребує розробки і впровадження реєстрів обліку поточних зобов'язань на підприємстві.

Мета статті – порівняльна характеристика існуючих форм бухгалтерського обліку, висвітлення їх переваг і недоліків, дослідження ведення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань за спрощеної форми та розробка додаткових реєстрів, що забезпечить оптимізацію аналітичного обліку на малому підприємстві.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Господарський облік історично зумовлений, виник і розвивався разом із господарською діяльністю людини і за тривалий період свого існування використовував різні форми на кожному з етапів свого розвитку. На сьогодні суб'єкти господарювання застосовують такі сучасні форми ведення бухгалтерського обліку: меморіально-ордерну, журнально-ордерну, Журнал-Головну, автоматизовану (комп'ютерну), спрощену.

Під **формою бухгалтерського обліку** розуміють певну систему реєстрів бухгалтерського обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформа-

ції в них з дотриманням єдиних засад бухгалтерського обліку [11].

Підприємство самостійно обирає відповідну форму бухгалтерського обліку з урахуванням особливостей господарської діяльності та технології обробки облікових даних.

Основними відмітними ознаками, що визначають особливості форми ведення бухгалтерського обліку, є зовнішній вигляд, будова і кількість облікових реєстрів, поєднання реєстрів хронологічного і систематичного обліку, синтетичного та аналітичного обліку, послідовність і способи запису господарських операцій в облікових реєстрах [8, с.187].

Суть **меморіально-ордерної форми бухгалтерського обліку** полягає в тому, що на основі перевірених і згрупованих за певною ознакою первинних документів складають меморіальні ордери, в яких зазначають кореспонденцію рахунків за здійсненою господарською операцією та її суму. Після реєстрації в Реєстраційному журналі дані меморіальних ордерів записують на синтетичних рахунках у Головну книгу.

Окремо складають обігову відомість за синтетичними рахунками та обігові відомості за аналітичними рахунками. На основі даних обігової відомості за синтетичними рахунками складають бухгалтерський баланс [9, с. 112].

Журнально-ордерна форма передбачає, що на основі даних первинних документів усі господарські операції реєструють у відповідних відомостях і журналах. Щомісяця журнали закривають і підсумки їх переносять у Головну книгу. У Головній книзі поточні операції записують тільки за синтетичними рахунками, причому обороти за кредитом кожного рахунку відображують однією сумою у графі «разом оборот за кредитом». Обороти за дебетом кожного рахунку переносять у Головну книгу з різних журналів і подають розгорнуто за кожним кореспондуючим рахунком та разом однією сумою у графі «разом оборот за дебетом» за даними Головної книги складають баланс [9, с.116].

Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356 затверджено Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку, в яких подано перелік облікових реєстрів (відомостей, журналів тощо), їх форму і порядок заповнення згідно із затвердженим Планом рахунків [4].

Журнал–Головну форму бухгалтерського обліку застосовують на невеликих за обсягом діяльно-

сті підприємствах. Особливістю форми обліку Журнал–Головна є суміщення хронологічного і систематичного обліку за синтетичними рахунками в одному комбінованому обліковому реєстрі – книзі Журнал–Головна, яка поєднує в собі Реєстраційний журнал і Головну книгу. Кожну господарську операцію на основі виправданих документів записують в одному рядку трічі: у графі оборотів, в дебет одного рахунку і кредит – іншого. Аналітичний облік при формі Журнал–Головна ведуть на картках або в книгах. Наприкінці місяця за даними карток складають оборотні відомості за рахунками аналітичного обліку, підсумки яких порівнюють з оборотами відповідних синтетичних рахунків, що містяться у книзі Журнал–Головна. За даними книги Журнал–Головна складають баланс [8, с. 194].

Автоматизована (комп'ютерна) форма бухгалтерського обліку ґрунтується на комплексному використанні ЕОМ, що забезпечують автоматизований процес збирання, реєстрації й опрацювання облікової інформації, необхідної для контролю та управління. Порядок опрацювання первинної документації на ЕОМ визначається системою програмного забезпечення, яка керує цим процесом [8, с. 205].

Розглянемо порівняльну характеристику сучасних форм ведення бухгалтерського обліку, переваги та недоліки їх використання (табл. 1).

Проаналізувавши табл. 1, можна встановити, що кожна форма має свої переваги та недоліки використання. Тому залежно від обсягів господарської діяльності та технології обробки облікових даних підприємство самостійно обирає відповідну форму ведення бухгалтерського обліку.

Крім того, в табл. 1 немає інформації про недоліки автоматизованої форми, оскільки ця форма бухгалтерського обліку потребує впровадження та постійного вдосконалення. На нашу думку, недоліками, що гальмують автоматизацію документообігу бухгалтерського обліку на підприємстві, є:

- використання застарілих програмних засобів, що ускладнює обслуговування інформаційної системи та знижує ефект її впровадження;
- відсутність нормативної бази для регулювання автоматизованої форми обліку;
- постійне зростання витрат на обслуговування й доробку інформаційних систем автоматизації;
- дороговизна розробки інформаційних бухгалтерських систем.

**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ФОРМ ВЕДЕННЯ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ**

Учені	Форми ведення бухгалтерського обліку								
	Меморіально-ордерна		Журнально-ордерна		Журнал-Головна		Автоматизована		
	переваги	недоліки	переваги	недоліки	переваги	недоліки	переваги	недоліки	
Білуха М. [6]	Контроль правильності записів у регістрах синтетичного та аналітичного обліку; контроль за веденням касових операцій	Дублювання облікових показників у різних регістрах Громіздкість облікових записів Затримка видачі інформації споживачам і складання звітності	Поліпшення техніки обліку за рахунок скорочення кількості записів	Об'єднання у єдині системи записів синтетичного та аналітичного обліку	Зменшується кількість хронологічних та систематичних записів Збільшується наочність облікових показників Підвищується оперативність обліково-економічної інформації				
Бутинець Ф., Олійник О., Шигун М., Шулепова С. [7]	Простота побудови Наочність записів; швидке отримання балансу за рахунками Можливість поділу облікової роботи між спеціалістами різного рівня кваліфікації	Багаторазовість записів Відрив синтетичного обліку від аналітичного Незручність перевірки взаємних розрахунків Дублювання облікових показників	Скорочення кількості записів Підпорядкування регістрів цілям обліку та аналізу Взаємний контроль записів в облікових регістрах Оперативність	Непристосованість до комп'ютерної обробки Складна побудова регістрів кваліфікації обліковців	Контрольованість та наочність записів Простота побудови	Обмежена кількість рахунків Обмеженість щодо поділу облікової праці			
Грабова Н. [8]	Упорядкування систематичного обліку, повнота і правильність записів у зв'язку з перевіркою оборотів за рахунками Головної книги із оборотом реєстраційного журналу	Складання значної кількості документів Багаторазовість записів господарських операцій Роз'єднаність синтетичного й аналітичного обліку Недостатня пристосованість облікових регістрів для отримання необхідної інформації	Скорочується обсяг облікової роботи; суворо регламентується порядок ведення обліку Контроль за правильністю записів у облікових регістрах Спрощується ведення аналітичного обліку завдяки об'єднанню з синтетичним Можливість для ефективного використання обчислювальної техніки		Простота і наочність записів синтетичного обліку	При використанні великої кількості синтетичних рахунків втрачає наочність записів Ведення обліку в книжкових регістрах утруднює використання обчислювальної техніки	Забезпечує суміщення документації і реєстрації облікової інформації Зниження трудомісткості обліку Підвищення достовірності й оперативності інформації Своєчасне надання інформації, необхідної для прийняття рішень		

Учені	Форми ведення бухгалтерського обліку							
	Меморіально-ордерна		Журнально-ордерна		Журнал-Головна		Автоматизована	
	переваги	недоліки	переваги	недоліки	переваги	недоліки	переваги	недоліки
Завгородній А., Партич Г. [9]	Відносна простота та гнучкість Можливість застосування для різних типів підприємств Посилення контрольної функції обліку завдяки зіставленню даних синтетичного та аналітичного обліку	Необхідність виписування великої кількості меморіальних ордерів Запис одних і тих самих даних у двох облікових регістрах Недостатність пристосування до потреб аналізу та контролю Необхідність виконання великої кількості облікових робіт Слабке пристосування регістрів до складання звітності	Поєднання аналітичного і синтетичного обліку в єдиних регістрах Забезпечення своєчасного відображення господарських операцій у регістрах Забезпечення розподілу облікових робіт Скорочення кількості облікових регістрів Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності підприємства	Побудова не відбиває нових форм організації обліку Склад аналітичних даних не відповідає сучасному рівню потреб в інформаційному забезпеченні управління підприємством				
Кужельний М., Літнік В. [10]	Простота побудови Універсальність у застосуванні	Багаторазовий запис операцій Трудомісткість взаємної перевірки реєстрації	Спрощення схеми запису господарської операції; аналітичність інформації Забезпечення посилення контрольної функції Поєднання аналітичного і синтетичного обліку у єдиних регістрах		Наочність і простота побудови Контрольованість записів	Складність застосування в разі значної кількості операцій		
Швець В. [11]	Простота побудови облікових регістрів Можливість аналізувати обороти за даними рахунків синтетичного обліку Використання меморіальних ордерів сприяє упорядкованому систематичному обліку Перевірка оборотів за рахунками дає можливість встановити правильність записів та усунути помилки	Багаторазовість записів господарських операцій і пов'язані з цим зайві затрати праці Відокремленість синтетичного й аналітичного обліку Слабка адаптованість облікових регістрів до потреб складання форм фінансової та податкової звітності	Скорочується обсяг облікової роботи через усунення проміжних облікових ланок Уникнення багаторазовості й дублювання записів в облікових регістрах Є певна регламентація порядку ведення обліку Прискорення складання фінансової та податкової звітності		Контрольованість дотримання подвійного запису щодо кожної операції Правильність записів через перевірку їх при підрахунку підсумків	При використанні великої кількості синтетичних рахунків втрачає наочність записів	Автоматичний контроль вихідної інформації Забезпечення розшифрування будь-якого результативного показника з наведенням порядку застосованих розрахунків Оперативне управління фінансами підприємства Здійснення аналізу даних за їх введенням	

Розглянемо докладніше **спрощену форму бухгалтерського обліку**, яка використовується на практиці на малих підприємствах. Деякі автори крім наведених вище форм ведення бухгалтерського обліку, виділяють окремо спрощену форму, інші розглядають її як один з підвидів Журнал–Головна.

Так, Н. Грабова [8], крім Журнал–Головна, виділяє окремо спрощену форму для ведення бухгалтерського обліку малими підприємствами.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено, що підприємства, які мають право ведення спрощеного обліку доходів і витрат та не зареєстровані платниками податку на додану вартість, можуть узагальнювати інформацію в регістрах бухгалтерського обліку без застосування подвійного запису [1].

Методичними рекомендаціями визначено систему регістрів, порядок і спосіб реєстрації та узагальнення інформації в них без застосування подвійного запису для складання Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва за формою згідно із додатком 2 до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [5].

Регістри повинні містити назву, період реєстрації, зміст та обсяг господарських операцій, прізвища і підписи або інші дані, що дають змогу ідентифікувати осіб, які брали участь у їх складанні. Малі підприємства самостійно обирають періодичність складання регістрів – місяць або квартал залежно від обсягу

господарських операцій [5].

Інформація про господарські операції за звітний період з регістрів переносить у згрупованому вигляді до Спрощеного фінансового звіту. Систематизація господарських операцій здійснюється в таких журналах обліку господарських операцій:

- Журнал 1-мс обліку активів;
- Журнал 2-мс обліку капіталу і зобов'язань;
- Журнал 3-мс обліку доходів;
- Журнал 4-мс обліку витрат.

На основі даних Журналів 1-мс та 2-мс складають Баланс (форма № 1-мс), а Журналів 3-мс і 4-мс – Звіт про фінансові результати (форма № 2-мс) Спрощеного фінансового звіту.

У разі значного обсягу господарських операцій додатково можна застосовувати такі відомості обліку господарських операцій: Відомість 1.1-мс обліку необоротних активів; Відомість 1.2-мс обліку нарахування амортизації; Відомість 2.1-мс обліку розрахунків з постачальниками, іншими кредиторами та бюджетом; Відомість 2.2-мс обліку розрахунків з працівниками; Відомість 4.1-мс обліку витрат на ремонт та поліпшення основних засобів та інші додаткові регістри (виготовлені самостійно) для узагальнення інформації про господарські операції щодо активів, капіталу, зобов'язань, доходів та витрат [5].

Розглянемо заповнення форми Журналу 2-мс обліку капіталу і зобов'язань (табл. 2) за умовними даними підприємства «Рембуд-1», яке надає будівельні послуги.

«Рембуд-1»
(підприємство)

Таблиця 2

ЖУРНАЛУ 2-МС ОБЛІКУ КАПІТАЛУ І ЗОБОВ'ЯЗАНЬ
за *липень* 20 *12* р.

№ з/п	Дата	Зміст господарської операції	Капітал		Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		Цільове фінансування		Довгострокові зобов'язання	
			зменшення	збільшення	зменшення	збільшення	зменшення	збільшення	погашення	збільшення
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Залишок на початок періоду	–	20 500	–	75 500	–	–	–	500 000
1	05.07	Виконано роботи субпідрядом								
2	07.07	Виплачено заробітну плату								
3	07.07	Перераховано єдиний соціальний внесок								
4	07.07	Перераховано податок								
5	15.07	Здійснено розрахунок за короткостроковий кредит								

Продовження табл. 2

№ з/п	Дата	Зміст господарської операції	Капітал		Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		Цільове фінансування		Довгострокові зобов'язання	
			зменшення	збільшення	зменшення	збільшення	зменшення	збільшення	погашення	збільшення
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6	15.07	Здійснено розрахунок за виконані роботи								
7	20.07	Оприбутковано матеріали								
8	30.07	Отримано короткостроковий кредит у погашення заборгованості перед постачальниками								
9	31.07	Нараховано заробітну плату								
10	31.07	Нараховано єдиний соціальний внесок								
11	31.07	Нараховано податок								
12	31.07	Визначення прибутку фінансового результату				15 500				
Обороти за період						15 500				
Залишок на кінець періоду			-	20 500	-	91 000	-	-	-	500 000

Продовження табл. 2

Короткострокові кредити банків		Кредиторська заборгованість за розрахунками з постачальниками		Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом		Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування		Поточні зобов'язання з оплати праці		Інші поточні зобов'язання		Разом
погашення	збільшення	сплачено	нараховано	сплачено	нараховано	сплачено	нараховано	сплачено	нараховано	сплачено	нараховано	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
-	30 000	655 100	125 100	-	12 000	-	65 000	-	85 000	-	-	
			50 000									50 000
								85 000				85 000
						65 000						65 000
				12 000								12 000
5 000												5 000
		40 000										40 000
			150 000									150 000
	100 000	100 000										200 000
								250 000				250 000
							95 000					95 000
					36 000							36 000
												15 500
5 000	100 000	140 000	200 000	12 000	36 000	65 000	95 000	85 000	250 000			1 003 500
-	125 000	655 100	185 100	-	36 000	-	95 000	-	250 000	-	-	

Кожну суму наведених нами господарських операцій в табл. 2 відобразимо ще й в інших журналах та відомостях спрощеної форми бухгалтерського обліку (табл. 3).

**ВІДОБРАЖЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ З ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ
У РЕГІСТРАХ СПРОЩЕНОЇ ФОРМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків		Регістри спрощеної форми бухгалтерського обліку
			д-т	к-т	
1	Виконано роботи субпідрядом	50 000	23	63	Журнал 1-мс Журнал 2-мс Відомість 2.1-мс
2	Виплачено заробітну плату	85 000	66	30	Журнал 1-мс Журнал 2-мс Відомість 2.2-мс
3	Перераховано єдиний соціальний внесок	65 000	65	31	Журнал 1-мс Журнал 2-мс Відомість 2.1-мс
4	Перераховано податок	12 000	64	31	Журнал 1-мс Журнал 2-мс Відомість 2.1-мс
5	Здійснено розрахунок за короткостроковий кредит	5 000	60	31	Журнал 1-мс Журнал 2-мс Відомість 2.5-мс
6	Здійснено розрахунок за виконані роботи	40 000	63	31	Журнал 1-мс Журнал 2-мс Відомість 2.1-мс
7	Оприбутковано матеріали	150 000	20	63	Журнал 1-мс Журнал 2-мс Відомість 2.1-мс
8	Отримано короткостроковий кредит в погашення заборгованості перед постачальниками	100 000	63	60	Журнал 2-мс Відомість 2.1-мс Відомість 2.5-мс
9	Нараховано заробітну плату	250 000	92	66	Журнал 2-мс Журнал 4-мс Відомість 2.2-мс
10	Нараховано єдиний соціальний внесок	95 000	92	65	Журнал 2-мс Журнал 4-мс Відомість 2.2-мс
11	Нараховано податок	36 000	66	64	Журнал 2-мс Відомість 2.2-мс

Спрощена форма бухгалтерського обліку, запропонована Методичними рекомендаціями [5], є недосконалою, оскільки заповнення рекомендованих регістрів обліку господарських операцій не можливе без уникнення подвійного запису. Кожну господарську операцію записують два рази: в Журналі обліку капіталу і зобов'язань та у відповідних Журналах активів, доходів та витрат, а в разі потреби деталізації використовують ще й інші відомості обліку господарських операцій (перераховані вище), що ускладнює ведення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань для малого бізнесу (див. табл. 3).

Крім того, є ще низка дискусійних питань щодо ведення обліку поточних зобов'язань на малих підприємствах, які слід розглянути.

Як уже зазначалось, інформацію до регістрів заносять у вигляді бухгалтерських записів з використанням подвійного запису. Перш ніж записати до ре-

гістру господарську операцію потрібно згрупувати всі однорідні операції і тільки після цього записати до відповідного регістру на загальну суму, оскільки регістри бухгалтерського обліку поточних зобов'язань не містять аналітичної інформації. Так, для ведення обліку поточних зобов'язань малими підприємствами передбачено лише Журнал 2-мс обліку капіталу і зобов'язань, а також до нього Відомість 2.1-мс обліку розрахунків з постачальниками, іншими кредиторами та бюджетом і Відомість 2.2-мс обліку розрахунків з працівниками. Перша забезпечує аналітичний облік розрахунків з кредиторами та бюджетом, а друга – аналітичний облік з працівниками. Для складання фінансової звітності, а також для потреб управлінського обліку цього недостатньо. Виникає потреба у застосуванні допоміжних відомостей аналітичного обліку розрахунків з короткостроковими кредитами банків і довгостроковими креди-

тами банків, яка забезпечить отримання інформації про отримання й погашення кредитів в іноземній та національній валюті.

Вважаємо доцільним запропонувати форму реєстру аналітичного обліку короткострокових позик для малих підприємств – Відомість 2.5 обліку розрахунків за короткостроковими позиками (табл. 4). Приклад заповнення реєстру розглянуто на основі умовних даних підприємства «Рембуд-1».

Запропонована форма реєстру обліку короткострокових позик доцільно застосовувати в бухгалтерському обліку поточних зобов'язань суб'єктами малого підприємництва. Відомість містить узагальнену інформацію про отримання та погашення короткострокової позики, нарахування й погашення відсотків за користування кредитом, а також аналітичні

дані за кожним видом короткострокової позики.

Відповідно до Методичних рекомендацій у Журналі 2-мс обліку капіталу та зобов'язань інформація про поточні зобов'язання акумулюється на таких рахунках: «Короткострокові кредити банків», «Кредиторська заборгованість за розрахунками з постачальниками», «Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом», «Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування», «Поточні зобов'язання з оплати праці», «Інші поточні зобов'язання». Вважаємо доцільним відображувати поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями та короткострокові векселі видані в Журналі 2-мс обліку капіталу та зобов'язань, що відповідатиме повному висвітленню інформації про розрахунки за поточними зобов'язаннями.

«Рембуд-1»
(підприємство)

Таблиця 4

ВІДОМІСТЬ 2.5 ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА КОРОТКОСТРОКОВИМИ ПОЗИКАМИ
за липень 20 12 р.

№ з/п	Вид позики	Позико-давці (банки)	Строк погашення	Залишок на початок місяця	Нараховано						Інші кошти	Разом	
					Відмітка про нарахування (первинний документ, дата)	В касу підприємства	На поточний рахунок	Погашення заборгованості		Інші кошти			Разом
								перед постачальниками	перед бюджетом				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1	601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті»	Банк «Фінанс та кредит»		30 000									
2	602 «Короткострокові кредити банків у іноземній валюті»	АКІБ «Укрсиббанк»	1 рік	–	Протокол кредитного комітету, договір про надання кредиту 30.07.2012			100 000				100 000	
3													
Р а з о м				30 000								100 000	

Продовження табл. 4

Нараховано відсотки за користування кредитом	Погашено						Погашено відсотки за користування кредитом	Залишок на кінець місяця
	Відмітка про погашення (первинний документ, дата)	З каси підприємства	З поточного рахунку	Відстрочено оплату (переведено до складу довгострокової)	Інші кошти	Разом		
13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Банківська виписка 15.07.2012		5 000			5 000		25 000
								100 000
						5 000		125 000

ВИСНОВКИ

Використання оптимізованої системи аналітичного обліку поточних зобов'язань на підприємстві забезпечує високий рівень дохідливості та доречності, а також деталізацію інформації. Запропоновано форму регістру аналітичного обліку короткострокових позик для малих підприємств – Відомість 2.5 обліку розрахунків за короткостроковими позиками.

Відомість містить узагальнену інформацію про отримання та погашення короткострокової позики, нарахування й погашення відсотків за користування кредитом, а також аналітичні дані за кожним видом короткострокової позики.

Застосування розробленого регістру обліку короткострокових позик на малих підприємствах забезпечить якісну систематизацію інформації про короткострокової позики та ефективне ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. *Про бухгалтерський* облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV.
2. *Про державну* підтримку малого підприємництва: Закон України від 19.10.2000 р. № 2063-III.
3. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затв. наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39, у редакції наказу від 24.01.2011 р. № 25.
4. *Методичні* рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку, затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356.
5. *Методичні* рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, затв. наказом Міністерства фінансів України від 15.06.2011 р. № 720.
6. *Білуха М.Т.* Теорія бухгалтерського обліку / М.Т. Білуха. – К., «Вища школа», 2000. – 187 с.
7. *Бутинець Ф.Ф.* Організація бухгалтерського обліку / Ф.Ф. Бутинець, О.В. Олійник, М.М. Шигун, С.М. Шулепова. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 520 с.
8. *Грабова Н.М.* Теорія бухгалтерського обліку / Н.М. Грабова. – К.: А.С.К., 2001. – 272 с.
9. *Завгородний А.Г.* Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: [навч. посібник] / А.Г. Завгородний, Г.О. Партин. – К.: Товариство «Знання», КОО, 2004. – 377с.
10. *Кужельний М.В.* Теорія бухгалтерського обліку: [підручник] / М.В. Кужельний, В.Г. Лінник. – К.: КНЕУ, 2001. – 334 с.
11. *Швець В.Г.* Теорія бухгалтерського обліку: [підручник] / В.Г. Швець. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 535 с.

В статье представлена сравнительная характеристика существующих форм бухгалтерского учета, исследовано ведение бухгалтерского учета текущих обязательств при упрощенной форме и разработана форма регистра аналитического учета для малых предприятий.

Ключевые слова: текущие обязательства, форма бухгалтерского учета, регистры учета текущих обязательств, малые предприятия.

Comparative description of existent forms of accounting is considered in the article, the accounting of current liabilities is investigational at the simplified form and invented the form of the register of the analytical accounting for small enterprises.

Keywords: current liabilities, form of accounting, registers of accounting of current liabilities, small enterprises.